

Pienen työpaikan työsuojelun toimintaohjelma

Työturvallisuus-
keskus

PAREMPI TYÖ

Pienen työpaikan työsuojelun toimintaohjelma

Turvallisista ja terveellisistä työoloista ja toimivasta työyhteisöstä vastuu on työnantajalla. Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan huolehtimaan tarpeellisin toimenpitein työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

[Työturvallisuuslaki 738/2002 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#)

Vaiheet joista kokonaisuus muodostuu: 1) pohdit mitä työsuojelun yhteistoiminta meillä tarkoittaa? 2) selvität työpaikan vaarat ja kuormitustekijät 3) varmistat perehdyttämisen ja työnopastuksen toimivuuden 4) otat työterveyshuollon mukaan yhteistoimintaan 5) tarkistat toimintaohjeiden ajantasaisuuden 6) teet vuosittaisen työsuojelun toimintasuunnitelman - näistä muodostuu **työsuojelun toimintaohjelma**.

Yhteistoiminta

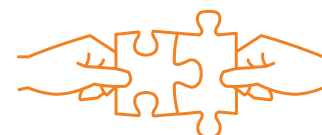
Työpaikan
vaarat

Työterveys-
huolto

Perehdyttäminen

Toimintaohjeet

Toiminta-
suunnitelma

Klikkaamalla numeropalloa pääset ko sivulle.

1

Mitä työsuojelun yhteistoiminta on?

Työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin ylläpitämisen ja kehittämisen kannalta on tärkeää, että työpaikalla työnantaja ja työntekijät toimivat keskenään yhteistyössä. Työnantajan edun mukaista on ottaa huomioon työntekijöiden oman työnsä tuntemus ja työn turvallisuuden ja terveellisyysparantamista koskevat ehdotukset. Työntekijöiden aktiivinen osallistuminen varmistaa sen, että työturvallisuudesta keskustellaan työpaikalla avoimesti ja epäkohdat sekä vaaranpaikat otetaan rohkeasti esille.

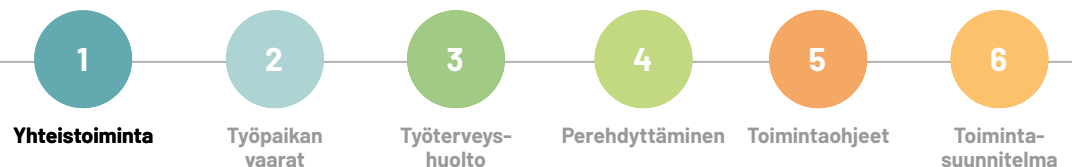
[Työsuojelu työpaikalla - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

Työsuojelun toimintaohjelmassa asetetaan tavoitteet organisaation työterveys- ja työturvallisuustoiminnalle sekä työkykyä ylläpitävälle toiminnalle. Ohjelmassa selvitetään myös työturvallisuusvastuut ja -käytännöt sekä työsuojelun yhteistoiminnan toteutustapa. Työsuojelun toimintaohjelma on työnantajakohtainen, ja laatimisvelvoite koskee kaikkia työnantajia.

[Työsuojelun toimintaohjelma - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

Tehtävät

Meidän arjessa tämä näkyy seuraavasti

Täytä alle työpaikan tiedot

Yritys/toimipaikka/toimipiste:

Työsuojelun yhteistoiminnan kuvaus:

(vastuut ja velvoitteet, miten vaarat arvioidaan, työkykyä ylläpitävä toiminta, työsuojelukoulutus)

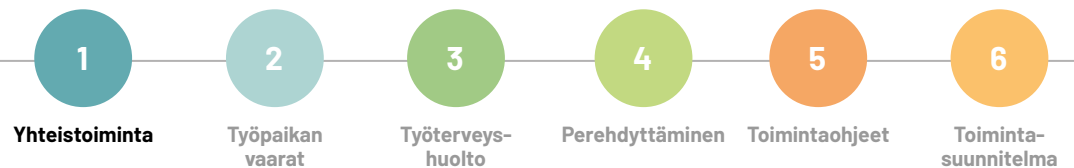
Työympäristön kuvaus:

(kuvaus työstä ja työoloista)

Työolojen seuranta

(millä mittareilla työoloja seurataan: sairauspoissaolot, tapaturmat, turvallisuushavainnot, työkyvyn ja työhyvinvoinnin seurantatiedot, työilmapiirikartoitukset, työhygieeniset mittaukset jne.)

Työsuojelupäällikkönä meillä toimii:

2

Työn vaarojen selvittäminen ja arviointi

Vaarojen selvittäminen ja arviointi antaa kokonaiskuvan työpaikan työturvallisuudesta ja työterveydestä. Se luo lähtökohdat työpaikan työturvallisuustavoitteiden asettamisella ja valmiudet toiminnan kohdentamiselle keskeisiin kehittämiskohteisiin. Vaarojen selvittäminen on myös perusta organisaation työsuojelun toimintaohjelman sisällölle. Vaarojen selvittämisen velvoite perustuu työturvallisuuslakiin ja koskee kaikkia työnantajia toimialasta ja työntekijöiden lukumäärästä riippumatta.

[Työn vaarojen selvittäminen ja arviointi - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

[Työturvallisuustutka - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

Tehtävät

1

Yhteistoiminta

2

Työpaikan
vaarat

3

Työterveys-
huolto

4

Perehdyttäminen

5

Toimintaohjeet

6

Toiminta-
suunnitelma

Meidän arjessa tämä näkyy seuraavasti

Täytä suunnitelma

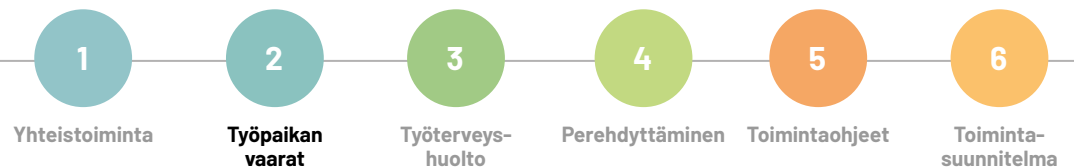

Miten vaarat tunnistetaan? Mitä työkalua meillä käytetään?

Miten arviointi suoritetaan?

Toimenpiteiden seurannan periaatteet?

Toteutuksen aikataulut ja vastuut?

Meidän arjessa tämä näkyy seuraavasti

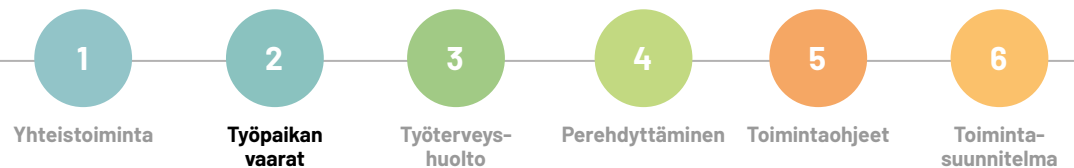
Täytä suunnitelma

Kirjaa tähän keskeiset vaarat ja toimenpiteet

Tuloksia voit hyödyntää mm.

- Perehdyttämisen suunnittelussa
- Työterveyshuollon työpaikkaselvityksen tekemisessä
- Toiminnan kehittämisessä
- Työohjeiden laatimisessa

3

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon tarkoitus on edistää turvallista ja terveellistä työn tekemistä sekä ehkäistä terveyshaittoja, työhön liittyviä sairauksia ja työtapaturmia. Työterveyshuoltolaki velvoittaa työnantajan järjestämään työntekijöilleen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon, kun työntekijöitä on yksi tai enemmän riippumatta tehtävistä työtunneista tai työsuhteen kestosta.

Sairaanhoitopalveluiden järjestäminen on työnantajalle vapaaehtoista. Yrittäjät voivat myös hankkia itselleen työterveyshuoltopalvelut.

[Työterveyshuolto - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](https://ttk.fi)

Tehtävät

1

Yhteistoiminta

2

Työpaikan
vaarat

3

Työterveys-
huolto

4

Perehdyttäminen

5

Toimintaohjeet

6

Toiminta-
suunnitelma

Meidän arjessa tämä näkyy seuraavasti

Täytä suunnitelma

Järjestämistapa:

Meidän lääkäri:

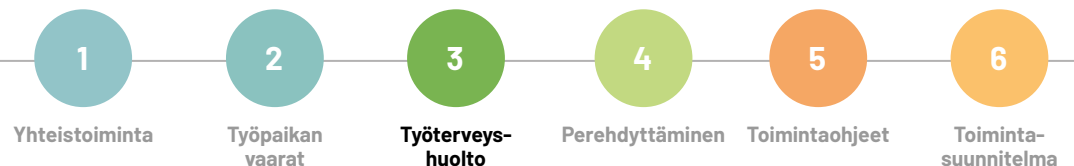
Meidän hoitaja:

Varmista nämä:

- sopimus: toimittaja, voimassaolo
- toimintasuunnitelman sisältö: (lakisääteinen – vapaaehtoinen)
- työpaikkaselvitys tehty
- ensiavun tarve käsitelty
- tiedotus henkilöstölle

Lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvat

- työpaikkaselvitys eli työn terveydellisten olojen selvittäminen
- terveystarkastukset eli työntekijöiden terveydentilan sekä työ- ja toimintakyvyn selvittäminen
- työolojen kehittämisehdotukset
- tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus yksilöille tai ryhmille
- työkykyä ylläpitävään ja edistävään toimintaan osallistuminen
- työterveysyhteistyössä sovituin käytännöin
- työssä selviytymisen seuranta työkyvyn heikentyessä
- ensiavun järjestämiseen osallistuminen
- toiminnan vaikuttavuuden arviointi.

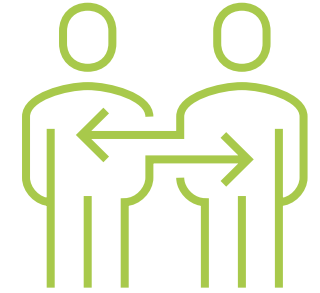
Perehdyttäminen haltuun

Perehdyttäminen ja työnopastus ovat tärkeä osa ennakoivaa työsuojelua. Puutteet työnopastuksessa ovat epäjärjestyksen ohella yleisimpiä työtaturmien syitä. Perehdyttämissuunnitelman tulee perustua työpaikan vaarojen selvittämisessä ja riskien arvioinnissa saatuihin tietoihin. Voit hyödyntää myös erilaisia tarkistuslistoja sekä työterveyshuollon työpaikkaselvitystä suunnitelman tekemisessä. Työnopastuksessa tulee ottaa huomioon opastettavan valmiudet ja opastuksen tulee olla riittävän konkreettista.

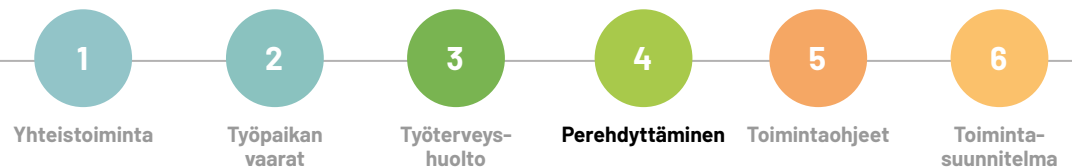
[Työhön perehdyttäminen ja työnopastus - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

[Perehdyttämisen_tarkistuslista.pdf \(ttk.fi\)](#)

[Esihenkilöiden_perehdyttäminen.pdf \(ttk.fi\)](#)

Tehtävät

Meidän arjessa tämä näkyy seuraavasti

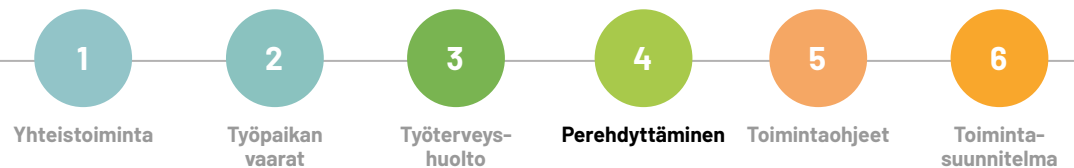
Täytettävä henkilökohtainen suunnitelma: kenelle? aikataulu?

Mitä tehdään ennen henkilön töihin tuloa?

Mitä tapahtuu töiden alkaessa?

Miten toimitaan perehdyttämisjakson aikana?

Perehdyttämiseen liittyvän loppukeskustelun kirjaukset:

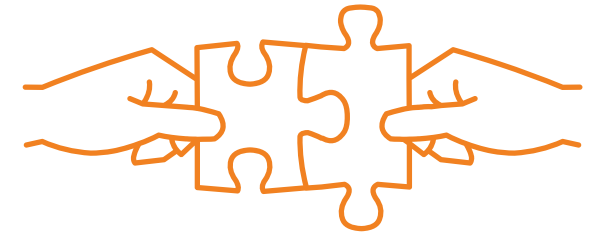
5

Työpaikan toimintaohjeet

Tähän osioon kootaan työpaikan sisäiset ohjeet: työnopastus, koneiden ja työvälineiden käyttö ja huolto, kemikaalien käsittely, ensiapu, vaaratilanteet, päihdeohjelma, pelastussuunnitelma jne.

Ohjeistuksia miettiessä on otettava myös huomioon muu turvallisuus: ”Työpaikka on työolosuhteiden niin edellyttäessä varustettava tarpeellisilla hälytys-, paloturvallisuus-, hengenpelastus- ja pelastautumislaitteilla ja -välineillä.

Työpaikassa, jossa on veden varaan joutumisen johdosta hengen tai terveyden vaara, tulee sopivassa paikassa olla aina saatavissa pelastautumisvälineet. Työntekijöille on annettava tarpeelliset ohjeet laitteiden ja välineiden käytöstä samoin kuin tulipalon, hukkumis- tai muun vaaran varalta. Ohjeet on annettava myös toimenpiteistä, joihin tulipalon sattuessa on työpaikan olosuhteet huomioon ottaen ryhdyttävä.”

Tehtävät

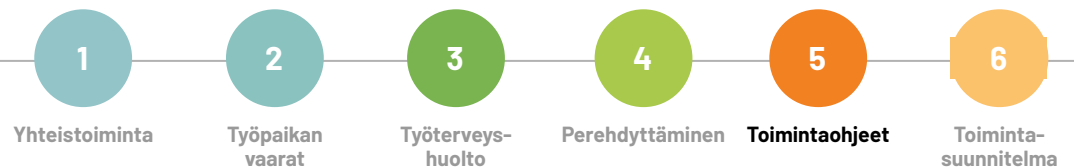
Meidän arjessa tämä näkyy seuraavasti

Täytä suunnitelma

Meidän työ- ja turvallisuusohjeemme:

(mitä ja mistä löytyvät?)

Käykää ohjeita säännöllisesti läpi – kehittäkää ja päivittäkää ohjeita yhdessä.

Vuosittainen työsuojelun toimintasuunnitelma

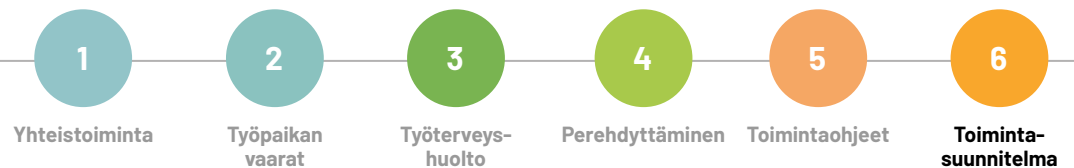
Hyvän työsuojelutoiminnan lähtökohta on, että on suunniteltu vuosittaista tekemistä. Sisäinen viestintä on helpompaa, kun työturvallisuusasiat ovat kunnossa ja niitä myös kehitetään yhdessä.

Alla on listattuna yhteisesti käsiteltäviä asioita. Nämä on hyvä ottaa huomioon vuosisuunnittelua tehtäessä.

- Työturvallisuuteen ja työkykyyn liittyvien ohjeiden päivitys
- Vaarojen selvittämisen ja arvioinnin seuranta
- Edellisen vuoden arviointi ja johtopäätökset
- Loma-aikojen vaikutus turvallisuuteen
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- Tulevan vuoden suunnittelu

Tehtävät

Työsuojelun toimintasuunnitelma vuodelle

Täytä suunnitelma

Tammikuu-Maaliskuu

Huhtikuu-Kesäkuu

Heinäkuu-Syyskuu

Lokakuu-Joulukuu

Yhteistoiminta

Työpaikan
vaarat

Työterveys-
huolto

Perehdyttäminen

Toimintaohjeet

Toiminta-
suunnitelma

Julkaisija: Työturvallisuuskeskus

Teksti: Anssi Kaarnalehto, Jarna Savolainen

Kuvat: Milla Toro, Innocorp

Taitto: Milla Toro, Innocorp

Painos: 1. painos 2022

ISBN: 978-951-810-806-4 (pdf)

Tuotenumero: 202203

Työturvallisuus-
keskus